

Asumisen rahoitus-
ja kehittämiskeskus

INSTRUKTIONER FÖR ATT FYLJA ENKÄTTEN

Obs! Om det inte finns några bostadslösa i kommunen, svara på enkäten genom att välja alternativet **"Inga bostadslösa"** och skicka ditt svar.

Mer information:

Vilja Kamppila

förnamn.efternamn@ara.fi

Innehåll

1	Genomförande av bostadslöshetsundersökningen	3
1.1	Allmänt	3
1.2	Informationskällor om bostadslöshet i kommuner.....	3
1.3	Vem är långtidsbostadslös?.....	4
2	Fyller i enkäten	5
2.1	Grundläggande information om kommunen	5
2.2	Ensamboende bostadslösa vid tidpunkten för undersökningen 15.11.	5
2.3	Bostadslösa familjer vid tidpunkten för undersökningen 15.11.....	7
2.4	Antalet bostadslösa som kommunen inhyste under åren.....	7
2.5	Bostadslöshetsräkning i kommunen	7
2.6	Åtgärder för att minska bostadslösheten och utvecklingen av bostadslöshet i kommunen	7
2.7	Ordnas bostadsrådgivningen i kommunen?.....	8

1 Genomförande av bostadslöshetsundersökningen

1.1 Allmänt

ARA publicerar årligen en rapport om bostadslöshet i Finland per kommun. De insamlade uppgifterna beskriver bostadslöshet den 15 november. Utöver antalet har undersökningen tagit hänsyn till de olika formerna av bostadslöshet, såsom dess fördelning på olika befolkningsgrupper (t.ex. invandrare, unga, kvinnor). För detta ändamål ber ARA kommuner om information om bostadslöshet med hjälp av en enkät.

ARA skickar en webbenkät per e-post till kommunregistren i slutet av oktober varje år. Kommuner bör samarbeta med välfärdsområden, hyresbostadsföretag och tjänsteleverantörer för att samla in uppgifter om bostadslöshet. Kommuner bör ta kontakt med välfärdsdistrikten i god tid och ta reda på hur välfärdsdistrikten skulle kunna delta i framtagandet av bostadslöshetsdata. Socialtjänsten inom välfärdsområdena är en viktig informationskälla vid insamling av uppgifter om bostadslöshet.

Tvärsnittsdatumet för undersökningen är alltid den 15 november.

Utifrån svaren upprättas en rapport om bostadslöshet som publiceras på ARA:s hemsida. Som bilaga till rapporten publiceras kommunspecifik statistik över antalet bostadslösa vid tvärsnittsdatumet den 15 november.

Tidigare års bostadslöshetsundersökningar finns i ARA:s databank i avsnittet Statistik och undersökningar: [Gå till sidan bostadslöshetsundersökningar](#)

1.2 Informationskällor om bostadslöshet i kommuner

Uppgifter om bostadslöshet hämtas från flera olika datakällor, till exempel uppgifter om bostadssökande från bostadsförmedlingen, kunduppgifter från socialmyndigheten, FPA:s inkomstregister och kunduppgifter från tjänsteleverantörer.

För att verifiera uppgifternas tillförlitlighet är det viktigt att använda folkbokföringen och andra register baserade på personnummer. Enligt personuppgiftslagen (523/1999, 14 § - 16 §) är det möjligt att använda personuppgifter (personnummer) i utrednings- och forskningsarbete för officiellt bruk. ARA har kontrollerat tolkningen av uppgifterna om bostadslöshet från dataskyddsombudet.

Folkbokföringen kan användas för att kontrollera om en person är bostadslös (t.ex. adress Poste restante eller någon institution). Användning av registeruppgifter är särskilt nödvändig vid kontroll av uppgifter om en sökande till en hyreslägenhet när sökanden enligt egen förklaring är bostadslös. Genom att korskontrollera olika register, till exempel bostads- och socialtjänstens sökande- och klientregister, undviks dubbelarbete av uppgifter om bostadslöshet.

Registeruppgifter används vanligtvis inte för att kontrollera eventuell långvarig bostadslöshet, eftersom det i huvudsak handlar om en bedömning av behovet av vård och assistans.

1.3 Vem är långtidsbostadslös?

Långvarig bostadslöshet avser en bostadslös person som har ett socialt eller hälsoproblem som avsevärt komplicerar livet, såsom en skuld, missbruk eller psykisk ohälsa, och vars bostadslöshet har förlängts eller hotar att förlängas på grund av misslyckande med konventionella boendelösningar och bristen på lämpliga stödtjänster. Bostadslöshet är långvarig när den har varat i minst ett år eller en person har varit bostadslös upprepade gånger under de senaste tre åren.

Vid långvarig bostadslöshet framhålls behovet av hjälp och vård – tidslängden är sekundär.

- I gruppen "tillfälligt vistas hos vänner och släktingar" ska klassificeringen som långtidsbostadslös i första hand baseras på socialarbetets kundkrets, då kan man utifrån behovet av tjänster dra slutsatsen om kriterierna för långtidsbostadslöshet tillgodoses.

- Andra starka bevis på långvarig bostadslöshet kan användas som klassificeringskriterium, till exempel att känna till personens boende eller bostadslöshetshistoria.
- Tjänsteleverantörers kunduppgifter kan visa långtidsbostadslösa personer som får pension och därför inte gör affärer på stadens socialkontor. Det kan också vara unga med missbruk och psykiska problem.

2 Fyller i enkäten

2.1 Grundläggande information om kommunen

I början av undersökningen tillfrågas kommun, kommunnummer och respondentens kontaktuppgifter.

Om det inte finns några bostadslösa i kommunen, fyll i kommunens uppgifter och kontrollera fråga 5 "Det finns inga bostadslösa i kommunen." Efter det kan du skicka formuläret och du behöver inte svara på några andra frågor. Det är viktigt att du inte underlåter att svara på enkäten även om det inte finns några bostadslösa i kommunen. Om du inte svarar på enkäten vet vi inte om det finns bostadslösa i din kommun eller inte.

2.2 Ensamboende bostadslösa vid tidpunkten för undersökningen 15.11.

Till en grupp **ute, i trapphus, på s.k. skyddshärbärgen etc.** omfattar personer utan fast bostadsort, personer som bor på olika tillfälliga härbärgen och platser och rör sig.

Personer som bor **på härbärgen eller till exempel boendeinrättningar**, oftast med dagliga betalningsutfästelser från socialtjänsten, ingår i gruppen som bor i sovsal eller boende på grund av bostadsbrist.

I gruppen ingår de som **på grund av bostadsbrist bor på boendeenheter av vårdhemstyp, rehabiliteringsenheter, sjukhus eller andra anstalter**, t.ex. personer som bor på boendetjänster för missbruksbehandling, på olika enheter av vårdinrättning, härbärgen m.m.

- Det omfattar **inte** separata lägenheter som omfattas av boendeservicen. Även tillfälligt boende i dessa lägenheter anses inte vara bostadslösa.
- Personer som på grund av vård varaktigt vistas på vårdhemsliknande enheter och som inte söker andra boendelösningar eller som har ingått ett hyresavtal räknas **inte** som bostadslösa. med vårdhem och andra institutionstyper bostäder.
- Däremot anses en person på äldreboendeliknande enheter som har en väntande hyreslägenhetsansökan som bostadslös.

Till gruppen som **tillfälligt bor hos bekanta och släktingar på grund av avsaknad av egen bostad** ingår personer som enligt kommunens uppgifter eller uppskattning bor tillfälligt eller besöker släkt och vänner utan fast bostad.

- Tillfälligt boende hos bekanta- och släktgrupp kan antas ha flest personer vars boende kan ordnas genom allmän bostadsfördelning från det normala hyresbostadsbeståndet.
- Unga under 25 år som bor hos sina föräldrar ingår **inte** i gruppen.

Bland ensamboende bostadslösa är andelen kvinnor, unga (under 25) och personer med invandrabakgrund nedbruten.

- Till personer med invandrabakgrund räknas bostadslösa ensamma som inte är finska medborgare eller vars modersmål är något annat än finska eller svenska. Invandraruppgifter finns i folkbokföringen med hjälp av modersmål och födelseort.
- Personer utan papper, det vill säga personer i landet utan tillstånd, räknas **inte** som bostadslösa.

2.3 Bostadslösa familjer vid tidpunkten för undersökningen 15.11.

I gruppen ingår en familj eller ett par som på grund av bristen på en delad lägenhet bor separat eller i tillfälligt boende, som gäststuga, hotell eller hos släkt och vänner. Till bostadslösa familjer räknas även familjer som bor på jourhem och härbärgen och krisboende. Antalet vuxna och barn i familjen och andelen familjer med invandrarbakgrund frågas separat.

2.4 Antalet bostadslösa som kommunen inhyste under åren

Kommunerna uppmanas att utvärdera uppgifterna för hela året, även om korrekta uppgifter för resten av året ännu inte är tillgängliga. En ensamstående bostadslös eller en bostadslös familj som fått en lägenhet under året räknas endast en gång. Boendeinvesteringar, skyddsrum, familjeomsorg eller lösningar för underhåll av anläggningar ingår inte.

2.5 Bostadslöshetsräkning i kommunen

Från listan i formuläret väljer du från vilka datakällor du har samlat information om bostadslösa och långtidsbostadslösa. Du kan välja flera alternativ.

Kommunerna ombeds berätta hur bostadslöshetsräkningen har genomförts och vilka parter som har deltagit i den. Information om bostadslöshet bör efterfrågas från olika branscher i kommunerna och från organisationer som arbetar med bostadslöshet och andra tjänsteleverantörer. Särskilt om det har skett stora förändringar i bostadslöshetssiffrorna jämfört med föregående år är det värt att samlas och diskutera om andra aktörer har märkt av en liknande utveckling och vad som kan vara orsaken.

2.6 Åtgärder för att minska bostadslösheten och utvecklingen av bostadslöshet i kommunen

Kommunerna uppmanas att fritt berätta vilka åtgärder som vidtagits i kommunen för att minska bostadslösheten och vilka skäl som har påverkat förändringarna i bostadslösheten. Kommunernas svar kan användas som sådana eller refereras i Bostadslöshetsrapporten utgiven av ARA.

2.7 Ordnas bostadsrådgivningen i kommunen?

Med bostadsrådgivning avses arbete som syftar till att trygga boendet genom att förebygga och lösa bostadsproblem och ge vägledning i bostadsrelaterade frågor.

Målet med bostadsrådgivningen är att minska hyresskulder, bostadsstörningar och vräkningar samt att trygga bostadens fortsättning. En bostadsrådgivare kan hjälpa till exempel i situationer med hot om vräkning, med att reglera efterskottshyra eller med att ansöka om lägenhet. Bostadsrådgivning är oftast kortvarig lågtröskelvägledning och rådgivning. Bostadsrådgivningen genomförs ofta på kommunal nivå eller i hyresbostadsföretag.

Kommunerna ombeds berätta hur många bostadsrådgivare det finns totalt, och i vilken/vilka organisationer de är placerade.